

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719010260
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bušík, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6719010260.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Martina Luptáka, PhD., v trestnej veci obžalovaného H. S. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 22. apríla 2021 o odvolaní okresného prokurátora vo Zvolene proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/35/2019 zo dňa 24.07.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/35/2019 zo dňa 24.07.2020 bol obžalovaný H. S. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Zvolen sp. zn. 2Pv 485/18 zo dňa 02.05.2019 pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tým, že

od presnejšie nezisteného času najmenej od roku 2016 do 20. 12. 2018 vo Zvolene, okres Zvolen v priestoroch bytu nachádzajúceho sa na adrese Zvolen, W. S. XXX/X opakovane spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej družke B. X., nar. XX. XX. XXXX, s ktorou žil v spoločnej domácnosti tým spôsobom, že ju bezdôvodne opakovane fyzicky napádal, pričom ju bil rukou zovretou v päšť do oblasti tváre, chrbta, ďalej jej trhal vlasy, kopal ju, škriabal po tvári, škrtil, v zlosti na ňu kričal, že má z bytu vypadnúť, správval sa k nej agresívne, vulgárne jej nadával a ponižoval ju, že je štetka, kurva, ďalej ju v noci budil s tým, aby išla variť, upratovať, alebo mu uvariť kávu, alebo ušúľať cigarety, pričom dňa 20. 12. 2018 po tom, ako v čase okolo 02.00 h prišiel domov v podnapitom stave, zobudil B. X. s tým, aby sa obliekla a vypadla z bytu, kde následne svoju družku napadol a to tak, že ju začal biť päťou do hlavy, tváre, nosa a rebier, pričom jej trhal vlasy a kopal ju do krížov, čím B. X., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M., prechodne bytom D., W. hrad XXX/X spôsobil zranenia a to pomliaždenie tváre popod ľavou očnicou s malou podkožnou krvnou podliatinou, dve ložiská pomliaždenia tváre na pravej strane čela s menším reaktívnym opuchom, jeden kožný škrabanec na čele vpravo, jeden kožný škrabanec nad pravým okom popod obočím, niekoľko škrabancov kože popod pravým ústnym kútikom smerom k brade, tri škrabance kože vpredu na krku v hrdlovej jamke, dva škrabance nad lopatou bedrovej kosti vľavo, ktoré zranenia si vyžiadali práceneschopnosť spojenú s dobou liečenia v trvaní 6 dní, kde takýmto konaním ohrozoval jej fyzické a psychické zdravie a obmedzoval jej bezpečnosť, pričom takéto správanie zanechalo stopy v jej ďalšom vývoji a zanechalo na B. X. známky psychického a fyzického utrpenia prejavujúce sa vysokou mierou tenzie, úzkosti a posttraumatickou stresovou poruchou,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil tým, že po vykonanom rozsiahlom dokazovaní na hlavnom pojednávaní dospel k záveru, že nemožno jednoznačne pokladať za preukázané, že by obžalovaný spáchal skutok tak, ako mu kládla obžaloba za vinu. Práve naopak, súd konštatuje, že

dokazovanie na hlavnom pojednávaní vnieslo do zistenia skutkového stavu množstvo pochybností a nejasností. V písomných dôvodoch odôvodnenia rozsudku prvostupňový súd veľmi podrobne rozvádza jednak obhajobu obžalovaného, výpovede poškodenej vrátane trestného oznámenia, kde v konečnom dôsledku dospel k záveru, že poškodená usvedčuje obžalovaného zo skutku len jednou výpoveďou učenou v rámci podaného trestného oznámenia zo dňa 20.12.2018. Jedná sa síce o úkon vykonaný zákonným spôsobom, avšak je to úkon učený pred začatím trestného stíhania a rovnako pred vznesením obvinenia obžalovanému. Súd v tejto súvislosti uvádza, že v rámci tohto úkonu bolo poškodenej dané poučenie o zodpovednosti s poukazom na trestný čin krivého obvinenia a trestného činu ohovárania, nejednalo sa o výpoveď poškodenej učenú ako svedkyne s náležitými poučeniami svedka, najmä v zmysle § 131 Tr. por. a § 346 Tr. zák. Následne v tento deň bolo vznesené obvinenie a ešte v tento istý deň bola vypočutá poškodená v procesnom postavení svedkyne poškodenej, v rámci ktorej výpovedi už poškodená poprela skutočnosti, ktoré boli uvádzané v trestnom oznámení a vôbec neusvedčovala obžalovaného, kde na takýchto výpovediach zotrvala až do rozhodnutia súdu. Súd síce uznal, že pri podaní trestného oznámenia okrem iných bola prítomná aj psychologička, ktorá v rámci hlavného pojednávania, ako aj podaného znaleckého posudku na osobu poškodenej v prípade psychického stavu poškodenej konštatovala, že túto prvotnú výpoveď poškodenej zo dňa 20.12.2018 je potrebné považovať za vierohodnú, avšak jej nasledujúce výpovede sú podľa nej účelové, s cieľom pomôcť obžalovanému a vyhnúť sa trestnému stíhaniu. Rovnako tak si je súd vedomý toho, že zo správ sociálnych kurátoriek úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ako aj terénnych pracovníčok z Mesta Zvolen vyplývajú skutočnosti, že poškodená im v roku 2018 uvádzala, že ju obžalovaný bije, že ju vyhadzuje z bytu a že na nej videli zranenia. Týmto údajom zodpovedá aj znalecký posudok V.. K. - psychiatricky ohľadne psychického stavu poškodenej a vierohodnosti jej výpovedí a pod.

V tejto súvislosti prvostupňový súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade rozhodovaní o vine či nevine musí súd rešpektovať všetky zásady Trestného poriadku a pri hodnotení dôkazov musí vychádzať z dôkazov, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom a prihliadať len na také dôkazy, ktoré Trestný poriadok pripúšťa. Vo vzťahu k výpovediam sociálnych pracovníčok, ako i terénnych pracovníčok, vrátane psychologičky a znalkyne konštatuje, že všetci títo vychádzajú len z údajov od samotnej poškodenej, pričom sama poškodená vypovedala, že bola poučená o podmienkach získania iného bývania v prípade týrania a že toto chcela aj využiť. Pokiaľ sa týka zranení, ktoré v inkriminovanom období poškodená utrpela, tieto zranenia vykonaným dokazovaním nebolo možné jednoznačne a bez pochyb spojiť s tým, že by jej tieto zranenia spôsobil obžalovaný. V tomto smere poukazuje prvostupňový súd na ďalšie vykonané dôkazy, a to nielen na výpoveď samotnej poškodenej, ale i výpovede rodinných príslušníkov, susedov poškodenej, vrátane blízkych príbuzných samotnej poškodenej, ktorí nežijú spoločne s poškodenou, avšak poškodená má k nim blízky citový vzťah, pričom z týchto výpovedí vyplýva, že to bola poškodená, ktorá opúšťala často a opakovane spoločnú domácnosť, pričom čas trávila v prítomnosti bezdomovcov za požívania alkoholických nápojov a niekedy sa aj pobila resp. sama sa samopoškodzovala. Takto to bolo i v prípade oslavy, ktorá bezprostredne predchádzala trestnému oznámeniu zo strany poškodenej, kde znalec V.. X. v súvislosti so zraneniami poškodenej, ktoré boli popísané a v zmysle obžaloby boli pričítané k útoku obžalovaného uviedol, že obžalovaný mal poškodenú opakovane biť zovretou päťou do tváre, chrbta, kopať ju, škrtiť a pod., avšak takéto závery nezodpovedajú plne vzniknutým zraneniam, pretože na tele poškodenej neboli takéto následky zaznamenané. Zdokumentované zranenia - škrabance, si mohla poškodená spôsobiť aj sama v návale pocitu zúfalosti, čo je časté pri hysteriformnej mentalite Rómov.

Rovnako tak prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje, že i na hlavných pojednávaníach nevzhladol, že by správanie poškodenej svedčilo o tom, že by mala z obžalovaného strach resp. obavu, naopak počas všetkých vykonaných hlavných pojednávanií sa poškodená správala suverénne, reagovala na jednotlivé výpovede svedkov, či vykonané dôkazy, pričom súd nadobudol dojem, že práve poškodená je v ich vzťahu dominantnou osobou. Obžalovaný bol po celú dobu súdneho konania tichý, skromný, nenápadný, pričom s poukazom na výpoveď svedkyne Q. V., ktorá je príbuznou poškodenej a ktorej výpoveď na hlavnom pojednávaní súd vyhodnotil ako vysoko vierohodnú, pretože táto svedkyňa pred súdom vypovedala spontánne, logicky, v časových súvislostiach, presvedčivo, a to tak v prospech, ako aj v neprospech poškodenej - svojej sestry, kde potvrdila odchody poškodenej zo spoločnej domácnosti, potvrdila aj požívanie alkoholických nápojov, sebapoškodzovanie a pod., práve táto svedkyňa uviedla, že poškodená sa jej nikdy nesťažovala na fyzické ani psychické týranie zo strany obžalovaného.

S poukazom potom na horeuvedené dôvody senát prvostupňového súdu dospel k záveru, že v danom prípade neexistuje žiadny procesne použiteľný priamy dôkaz o vine obžalovaného, kde v konaní nevystáva ani ucelená reťaz nepriamych dôkazov, nakoľko znalecké posudky ohľadom vierohodnosti

výpovede poškodenej sa opierajú o procesne nepoužiteľnú výpoveď z trestného oznámenia. I v prípade výpovedí sociálnych aj terénnych pracovníkov tieto svojich výpovediach uvádzali skutočnosti, že im o bitkách hovorila len poškodená a videli na nej zranenia, tieto v kontexte ďalších vykonaných dôkazov nie sú dostatočné pre záver, že by jednoznačne a bez pochyb bolo v konaní preukázané, že by to bol skutočne obžalovaný, ktorý by fyzicky napádal poškodenú a spôsoboval jej tieto zranenia. Práve naopak, boli preukázané skutočnosti o jej opakovaných odchodoch z domácnosti, kedy požívala alkoholické nápoje aj s inými osobami sa pobila, a preto v zmysle zásady in dubio pro reo súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku bezprostredne po jeho vyhlásení priamo do zápisnice z hlavného pojednávania podal odvolanie okresný prokurátor, ktoré neskôr písomne zdôvodnil. V písomných dôvodoch odvolania okresný prokurátor veľmi podrobne rozoberá výpovede svedkov - sociálnych pracovníčok, terénnych pracovníčok, znalcov a pod., vrátane poukazovania na výpoveď poškodenej pri trestnom oznámení. Hoci uznáva, že v danej konkrétnej veci bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, vyslovuje názor, že rodinní príslušníci obžalovaného, najmä deti, sa snažili svojimi výpoveďami pomôcť obžalovanému, kde pomáhala obžalovanému aj samotná poškodená, ktorá výpovede modifikovala v jeho prospech, pričom poškodená mala tendenciu brať vinu na seba, čo je tiež znakom nerozhodnosti a strachu osoby závislej na svojom trýzniteľovi. Poukazuje tiež na rozpory vo výpovediach samotného obžalovaného, kde osobitne akcentuje skutočnosť, že v prípade záznamov z roku 2018, nešlo lež o jeden záznam, išlo o viacero záznamov, ktoré preukazujú fyzické aj psychické ataky obžalovaného vo vzťahu k poškodenej z roku 2018. Podrobne pritom rozvádza závery jednotlivých svedkov, ktorí boli v danej veci vypočutí, vrátane záverov znaleckého dokazovania znalkyň, ktoré boli vypočuté na hlavnom pojednávaní, a to znalkyne z odboru psychológie W.. M. B., ktorá zotrvala na záveroch svojho znaleckého posudku s tým, že znalecké posudky boli vykonané v zmysle platných právnych predpisov a v zmysle štandardných postupov, pričom podľa jej názoru znalecký posudok bol preskúmateľný. Obdobne i v prípade znaleckého posudku V.. D. K. v tomto smere okresný prokurátor zdôrazňuje v písomných dôvodoch odvolania, že i táto na hlavnom pojednávaní zotrvala na svojich záveroch s tým, že pokiaľ sa týka týrania, používa sa pojem posttraumatická stresová porucha, čo však nie je diagnostickou jednotkou z medzinárodnej klasifikácie, ale ide o jedno z kritérií syndrómu týranej osoby podľa Douglasovej. Tento pojem bežne používajú tak psychológovia ako aj psychiatri. Podrobné dôkazy, ktoré uviedol okresný prokurátor v písomných dôvodoch odvolania svedčia podľa jeho názoru o tom, že tieto dôkazy boli získané zákonným spôsobom a preukazujú vinu zo strany obžalovaného. Z uvedeného dôvodu preto vyslovuje názor, že v danom prípade bolo potrebné uznať vinu obžalovaného a tomuto uložiť primeraný trest. Podaním odvolania sa domáha zrušenia rozsudku prvostupňového súdu s tým, aby odvolací súd vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, resp. aby krajský súd vo veci rozhodol sám.

Na základe podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Po postupe v zmysle citovaného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora vo Zvolene nie je dôvodné.

V prvom rade krajský súd poukazuje na základné zásady trestného konania.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. Orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 4 Tr. por. každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Citovanými ustanoveniami Trestného poriadku sa prvostupňový súd dôsledne riadil. Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 rozviedol, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opieral a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si vzájomne odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, ako

sa súd vyrovnal s obhajobou a akými úvahami sa spravoval pri posudzovaní preukazovanej skutočnosti podľa ustanovení zákona v otázke viny.

Krajský súd po vyhodnotení odôvodnenia rozsudku a odvolania okresného prokurátora konštatuje, že okresný prokurátor v písomných dôvodoch odvolania v podstate výlučne poukazuje na dôkazy, ktoré vyzneli pri dokazovaní na hlavnom pojednávaní v neprospech obžalovaného. Prvostupňový súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal s týmito dôkazmi a v danom prípade súd prvého stupňa konštatuje, že existuje aj iná skupina dôkazov, ktoré týmto dôkazom odporujú, a to že to bola práve poškodená, ktorá vyvolávala konflikty, často uvádzala nepravdy aj v minulosti, dochádzalo u nej k sebapoškodzovaniu, odchádzala zo spoločnej domácnosti, zdržiavala sa s bezdomovcami, kde nadmerne požívala alkoholické nápoje a pod. Všetky tieto skutočnosti prvostupňový súd vzal do úvahy pri rozhodovaní o otázke viny a v závere svojho rozhodnutia konštatuje, že v danom prípade existujú dve skupiny dôkazov, čo zodpovedá aj samotnému odvolaniu okresného prokurátora. Za situácie, kedy existujú dve skupiny dôkazov je mimoriadne dôležité zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Za dôvodnú pochybnosť treba chápať takú pochybnosť, ktorá spôsobuje, že orgán, ktorý rozhoduje o veci na základe starostlivého a nestranného zhodnotenia všetkých vykonaných dôkazov by bol taký nerozhodný, že by nemohol urobiť záver, že skutočnosť naplňujúca znak trestného činu sa stala, to znamená, že nezíska vnútorné presvedčenie o vine obžalovaného. Zmyslom tejto zásady je predísť tomu, aby sa potrestali osoby, u ktorých neexistuje istota, že skutok, z ktorého sú obvinení, naozaj spáchali. Pokiaľ vykonané dôkazy v konaní pred súdom nebudú stačiť na uznanie viny obžalovaného a nebude možné ani vykonať ďalšie dôkazy, ktoré by vyvrátili pochybnosti, je nevyhnutné v súlade so zásadou in dubio pro reo obžalovaného spod obžaloby oslobodiť. Takto postupoval i prvostupňový súd, čo veľmi podrobne zdôvodnil v písomných dôvodoch svojho rozhodnutia, s ktorými dôvodmi sa krajský súd v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Z horeuvedených dôvodov preto odvolanie okresného prokurátora považoval krajský súd za nedôvodné a toto v zmysle ustanovenia § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.